

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

4. søndag i fastetiden – 29. mars 2020

Preiketekst: Joh.11:45-53

Lesetekst 1: 1. Mos. 22: 1-14

Lesetekst 2: Hebr. 4:14-16

Hvilke under er det vi ikke ser?

Min kone er perfekt på mange måter, men hun har en utfordring. Nesten hver dag leter hun etter mobilen sin, men finner den ikke. Den kan nærmest ligge i hånden hennes, men likevel vil hun gå flere runder i huset om kvelden for å finne den. I møtet med både evangelielesningen og fortellerteksten denne søndagen ser jeg tendenser til det samme.

Øversteprestens rolle

Før vi ser nærmere på det som gang på gang slår meg i søndagens tekst, er det et tema som er ganske sterkt tilstede i historien om Abraham og Isak, men også i evangelielesningen og teksten fra hebreerbrevet. Det er øverstepresten.

Øverstepresten hadde et enormt ansvar, ikke minst knyttet til den store forsoningsdagen, Yom Kippur. Han måtte først ofre for seg selv og familien, gå igjennom en lang forberedelsesprosess, for så å også gjøre et offer på vegne av hele sitt folk. Øverstepresten hadde en høy stilling i samfunnet noe som godt illustreres ved at øverstepresten ble salvet til tjeneste, slik kongene også ble i det gamle Israel. Det var en tjeneste som varte livet ut.

Under det andre tempelet (ca. 515 e.kr. – 70 e.kr.) endres rollen for øverstepresten seg noe. De fikk etterhvert flere administrative roller og ble også ledere av den religiøse domstolen øverste instans(sanhedrin). Etter at makkabeerne overtok makten i Jerusalem omkring 164 f.kr. ble posisjonen utnevnt av makthaverne. Også under romernes okkupasjon, ble denne rollen offer for et politisk spill og gjerne utnevnt med det politiske for øye, noe som brøt sterkt med jødisk lov. Enkelte hevder at en kan se tegn til diskontinuiteten i teksten da det står, «*En av dem, Kaifas, som var øversteprest det året ...*».

Uansett er det klart at øversteprestens rolle var helt sentral for ofringen for det jødiske folks synd. En øversteprest som ikke selv hadde gjort de nødvendige forberedelsene ville ikke kunne gjennomføre offeret på vegne av folket. Og dersom en ikke hadde en øversteprest, ville en ikke kunne gjennomføre offeret. At en inntreden i en slik rolle var på høyde med en

konge, og at den derfor ble salvet, gir oss noen hint om en forventning om Messias.

Jesus som øversteprest

I lesningen fra hebreerbrevet blir Jesus omtalt som vår øversteprest. Han var altså den som kunne gjøre et offer for vår synd. Men her er det også to ting vi må merke oss i lesningen.

For det første, Jesus er ikke bare den som kan ofre noe eller noen for oss, men Han er den som ble ofret for oss. Her ser vi tydelige paralleller til historien om Abraham og Isak, som kan gi oss et hint om at Faderen skal måtte ofre sin Sønn for mennesket. Heldigvis ender historien om Isak med at Gud sender en bukk som kan ta hans plass på offerhaugen til Abraham. Likevel kan vi se tegnet på det som kommer.

Det andre vi skal merke oss er at Jesus omtales ikke som en fjern øversteprest som lever langt borte, men som en som kjenner oss og som har levd igjennom de samme utfordringene som oss. Han var ikke del av et politisk spill, men han var hel ved. Den store forskjellen på Jesus og formelle øversteprester var at han ikke syndet. Han hadde fulgt den planen som Gud hadde for ham, og derfor kunne han også bli det komplette offeret en gang for alle.

Det er ord vi har hørt før, og ofte må jeg innrømme at det ikke synker helt inn hva det faktisk betyr. For her står vi ikke bare foran flotte ord, men foran et virkelig ubegripelig under. Og det er akkurat det å kunne se et under, men ikke forstå at det er det jeg ser, som jeg virkelig tror er en utfordring for oss mennesker.

Et under som vi ser, men ikke ser likevel

Det er ikke alltid det er like lett å finne mobilen, selv om den nesten ligger i fanget. Det er heller ikke lett å se hvor brillene ligger når du har dem på hodet. Det er litt slik jeg opplever evangelielesningen og fortellerteksten.

I fortellerteksten ser vi egentlig slutten på det som er en serie med under, selv om de virkelig var plager. Jeg lar meg stadig fascinere over at Faraos ikke knyter sammen alle de plagene med det budskapet som Moses ga ham ved flere anledninger. Det går faktisk så langt at Faraos mister det mest dyrebare han eier før han lar budskapet synke inn, selv om han også glemmer det raskt igjen.

Det fascinerer meg også når vi leser evangelieteksten hvor vi møter rådet som snakker om Jesus. De sa: «*Hva skal vi gjøre? Dette mennesket gjør mange tegn. Lar vi ham holde på slik, vil snart alle tro på ham*». Det slår meg oftere og oftere at mange av dem som var imot Jesus og hans etterfølgere ikke var i tvil om at Jesus gjorde store tegn og under. Han gjør det rett foran dem, de ser dem og merker seg dem, men de nekter å tenke tanken om at dette kan være noe godt. Det får meg til å tenke på hvilke tydelige under jeg ser, men bortforklarer eller enkelt avfeier som hverdagslig.

Jeg tror mye av kraften i dagens tekst ligger i å åpne øynene for alt det fantastiske som Gud gjør iblant oss i dag. Det kan være lett å avfeie som tilfeldigheter, omstendigheter og flaks. Men kan det være at det innimellom er Gud som trekker litt å trådene og legger ting til rette? Selvsagt kan det være det, men kanskje en må stoppe opp litt for å tørre å tenke den tanken.

Det er noe av utfordringen som jeg finner i søndagens lesning, og som jeg gjerne vil gi til meg selv og til deg.

Kristoffer Eknes

Misjonsrådgiver i Den Norske Israelsmisjon

kristoffer@return2sender.no